

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	28 Medi 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Barbara Smith - Aelod Arweiniol Moderneiddio a Thai Alan Smith - Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio
Awdur yr Adroddiad:	Ivan Butler - Pennaeth Archwilio Mewnol
Teitl:	Monitro Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi cyfle i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol roi sylwadau ar y fframwaith drafft ar gyfer sefydlu a monitro Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor a chyfrannu at y fframwaith hwnnw.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofynnodd y Pwyllgor am adroddiad cynnydd yn ei gyfarfod ar 20 Mai 2015 a 27 Gorffennaf 2015.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn rhoi sylwadau ac adborth ar y fframwaith drafft.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Cafodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol adroddiad ar 20 Mai 2015 yn amlinellu'r cynllun prosiect ar gyfer datblygu fframwaith newydd i ddarparu arweiniad ar sefydlu, monitro ac adrodd ar y gwasanaethau a ddarperir gan Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor .

4.2 Bydd y fframwaith newydd yn sicrhau bod gan y Cyngor system gadarn i fonitro llywodraethu, perfformiad ariannol, perfformiad gweithredol a'r defnydd o arian y Cyngor.

4.3 Mae'r ddogfen ddrafft yn Atodiad 1, 'Fframwaith ar gyfer Darparu Gwasanaethau gyda Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor' bellach wedi ei gynhyrchu i gynnwys y canlynol:

- Pam fod angen fframwaith arnom
- Rhai pethau y mae'n rhaid eu gwneud

- Rôl uwch reolwyr ac aelodau etholedig
- Cynrychiolaeth y Cyngor ar Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor
- Manylion am y gofynion ar gyfer sefydlu, monitro ac adrodd ar Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor
- Atodiadau sy'n darparu canllawiau manylach ar achosion busnes, cytundebau cyfreithiol a chytundebau lefel gwasanaeth.

4.4 Cyflwynwyd y ddogfen ddrafft i'r Tîm Gweithredol Corfforaethol (CET) ar 21 Medi 2015, sy'n golygu nad oedd sylwadau'r CET ac awgrymiadau am unrhyw newidiadau i'r fframwaith wedi dod i law ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn. Felly, bydd diweddariad ar lafar yn cael ei ddarparu yng nghyfarfod y Pwyllgor.

4.5 Yna, bydd fersiwn ddrafft terfynol o'r ddogfen yn cael ei thrafod yn yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar 1 Hydref 2015 cyn cael ei mabwysiadu a'i lansio'n ffurfiol yn ddiweddarach y mis hwnnw.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Nid oes angen unrhyw benderfyniad ar yr adroddiad hwn; fodd bynnag, gall y gwaith a wneir gan Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor gyfrannu'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol at Flaenoriaethau Corfforaethol, yn dibynnu ar y gwasanaeth a ddarperir.

6. **Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

Nid oes costau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.**

Nid oes angen penderfyniad na chynnig ar gyfer newid mewn perthynas â'r adroddiad hwn, felly nid oes unrhyw effaith ar bobl sy'n rhannu nodweddion sydd wedi eu gwarchod.

8. **Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?**

Ymgynghorwyd â'r Tîm Gweithredol Corfforaethol (CET) ar 21 Medi 2015, sy'n golygu nad oedd eu sylwadau ac awgrymiadau am unrhyw newidiadau i'r fframwaith wedi dod i law ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn.

9. **Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol ynghlwm wrth yr adroddiad hwn.

10. **Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

Bydd y fframwaith newydd yn sicrhau bod y Cyngor yn mynd i'r afael â'r risgiau canlynol:

- Mae cael cyfarwyddyd a threfniadau cyson ar gyfer sefydlu a chofnodi Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor yn golygu y bydd yn gwbl ymwybodol o'r holl Ddarparwyr y bydd yn ymdrin â nhw.
- Mae cael trefniadau monitro rheolaidd a chadarn yn golygu na fydd yn ariannu Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor nad ydynt yn darparu'r canlyniadau a fwriadwyd a bydd yn ymwybodol o'r Darparwyr sy'n perfformio'n wael, yn weithredol a/ neu'n ariannol.
- Mae cael trefniadau llywodraethu cadarn dros Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor yn lleihau'r tebygolrwydd o fethiant yn ei stiwardiaeth o gyllid cyhoeddus.
- Mae cael systemau rhybuddio cynnar trwy wybodaeth fonitro rheolaidd yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd yn dioddef colled ariannol o ganlyniad i Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor yn peidio â bodoli ac ni ddylai orfod camu i mewn gyda threfniadau at raid i ddarparu gwasanaethau.
- Mae cael achosion busnes cadarn ar gyfer cymeradwyo trefniadau Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor yn golygu y gall sicrhau bod y Darparwyr yn rhannu gwerthoedd y Cyngor ac ni ddylai ddwyn anfri ar y Cyngor drwy ei ymddygiad.
- Mae cael cytundebau cyfreithiol cadarn a chytundebau lefel gwasanaeth yn sicrhau bod y ddau sefydliad yn deall eu rolau a'u cyfrifoldebau ac yn cryfhau sefyllfa'r Cyngor mewn achos o anghydfod.
- Mae darparu arweiniad a chefnogaeth gadarn i'w aelodau etholedig sy'n eistedd ar gyrff allanol yn diogelu eu buddiannau, yn gwella'r tebygolrwydd o archwilio cadarn ac yn egluro'r sefyllfa gyfreithiol a'r gwrthdaro o ran buddiannau sy'n ymwneud â swyddi cyfarwyddwyr ac ymddiriedolwyr.
- At ei gilydd, mae'r fframwaith yn golygu na ddylai Cyngor Sir Ddinbych ddioddef niwed sylweddol i'w enw da oherwydd methiant Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir y Cyngor.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Nid oes angen gwneud penderfyniad ynglŷn â'r adroddiad hwn.